

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26.06.2025
Sayı : 1053

10/2850

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'deki doğurganlık hızı azalmaya devam ediyor. 49 yaşına kadar olanlar baz alındığında kadınların canlı doğurduğu çocuk sayısı 2024 yılında 1,48'e gerilemiştir. Toplam doğurganlık hızının son 8 yıldır nüfusun yenilenme seviyesi olan 2,10'un altında kalmaya 2024 yılında da devam etmiştir. 2024 yılında doğum sayısının önceki yıla göre 24 bin azalarak 937 bin 559'a kadar gerilemiştir. Türkiye'nin doğurganlık hızının azalması nedeniyle düşeceği zor durumun ve doğurganlık hızının düşmesinin nedenlerinin ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve meclis içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. **25.06.2025**

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

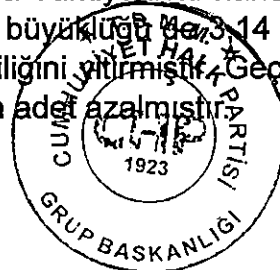
GEREKÇE

Türkiye'deki yıllık doğum sayısı 2014 yılında 1 milyon 351 bine kadar yükselmiştir. 2014 yılında toplam doğurganlık hızı da 2,19'a çıkmıştır. 2014 yılından bu yana hem doğum sayısı hem de doğurganlık hızı azalmaktadır. Kama doğum hızı olarak isimlendirilen bin nüfus başına düşen canlı doğum sayısı da 10,96'ya kadar düşmüştür. Bu sayı da örneğin 2001 yılında 20,30'la şu andaki durumun yaklaşık bir kat fazlasıdır.

44 yaşına kadar olan kadınlar göz önüne alındığında genel doğum hızı ise 49,47'ye kadar gerilemiştir. Bu sayı da 2001 yılında 80'in üzerindedir. İktidar çevreleri artan yoksulluğun doğurganlık hızını da düşürdüğü gerçeğini istatistikleri yanlış yorumlayarak inkâr etmektedir. Doğurganlık hızını düşüren en önemli etkenler; artan yoksullukla birlikte çalışan ailelerin çocuklarını yetiştirmekte yaşadıkları güçlükler, her geçen gün hayatı yaşanılmaz hale getiren ekonomik zorluklar, doğurduktan sonra çocuklara bir gelecek sağlayamamanın getirdiği endişelerdir.

Orta sınıfta yer aldığı tahmin çalışan kadınların çocuk yetiştirmeye ilgili güçlükler nedeniyle fazla çocuk doğurmak istemeyebilmektedir. Bu nedenle CHP'li belediyelerin kreş, gündüz bakım evi, etüt merkezi gibi projelerinin, doğurganlık hızını artırmada iktidarın çocuk başına 3-5 bin lira gibi komik yardımlar yapmasından daha etkilidir. Devlet, doğurganlık hızını artırmak istiyorsa, para ya da ücretsiz izin gibi işe yaramayan teşvikler yerine, çocukların yetiştirilmesini ve eğitimi kolaylaştıracak projelere ağırlık vermelidir.

Türkiye'deki aileler de giderek küçülmüştür. 2024 yılında Türkiye'deki hane sayısı 290 bin adet artarak 26 milyon 599,3 bine, ortalama hane büyüklüğü 4,3, 14 kişiden 3,11 kişiye düşmüştür. Artık 4 kişilik aile varsayımı geçerliliğini yitirmiştir. Geçen yıla göre dört kişi ve daha fazla nüfuslu hane sayısı da 60,6 bin adet azalmıştır.

253 Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

